

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2014 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

A.

Ο συγγραφέας πραγματεύεται τον όρο ανθρωπιά και τη θέση της στη σημερινή εποχή. Ορίζοντας τη λέξη, τη συσχετίζει με την αλληλεγγύη με το συνάνθρωπο ενώ δίνει και ένα παράδειγμα ανθρωπιστή (αυτό του Ντυνάν). Το άτομο που το χαρακτηρίζει η ανιδιοτελής ειλικρίνεια και η ανυστερόβουλη δράση θεωρώντας αυτά παράλληλα βασική υποχρέωσή του είναι ένα είδος ανθρώπου που σπανίζει, όπως πίστευαν και οι αρχαίοι Έλληνες. Σήμερα όμως αποτελεί απαίτηση (αναγκαιότητα) παρόλο που ο όρος έχει έντονα παραποιοθεί και έχει χάσει τη σημασία του, όπως επιβεβαιώνεται από φαινόμενα της καθημερινότητάς μας. Επισημαίνεται πως η ανθρωπιά προϋποθέτει αυθορμητισμό, απάρνηση μεγάλων επιθυμιών (πόθων) και ουσιαστική δραστηριοποίηση του ατόμου.

B1.

Η ανθρώπινη υπόσταση βρίσκει ισορροπία στη συμμετρική ανάπτυξη του πνεύματος και της ψυχής. Όταν ο άνθρωπος καλλιεργεί το πνεύμα του, σύντομα αντιλαμβάνεται ότι μπορεί να εκφράσει και τα συναισθήματά του και να συμπορευθεί με τους συνανθρώπους του. Όμως δεν μπορούμε να παραλείψουμε ότι ιδιαίτερα στην εποχή μας, το κυνήγι των υλικών αγαθών έχει διαστρεβλώσει την ανθρώπινη συμπεριφορά. Η υπέρμετρη κατανάλωση και η επίτευξη της ποιότητας ζωής ως δείκτης της ευζωίας, έχει οδηγήσει τον άνθρωπο στην παραμέληση των ευγενών αισθημάτων. Όχι μόνο δεν τα θεωρεί σημαντικά, αλλά σε κάποιες περιπτώσεις, τα θεωρεί εμπόδιο στην προσπάθειά του να αποκτήσει περισσότερα υλικά αγαθά. Έτσι, χάνει την επαφή του με τους συνανθρώπους του και τέλος με τον ίδιο του τον εαυτό.

B2.α

1^{ος} Τρόπος ανάπτυξης: ορισμός

οριστέα έννοια: ανθρωπιά

γένος: λέξη, όρος, νόμισμα

ειδοποιός διαφορά: εννοούμε τη συμπόνια, τη συμμετοχή, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο στο πάθος του γείτονα

2^{ος} Τρόπος ανάπτυξης: παραδείγματα

- Χρησιμοποιεί ως παράδειγμα την ιστορική προσωπικότητα του Ερρίκου Ντυνάν, ιδρυτή του "Ερυθρού Σταυρού"

B2.β

- έτσι: εκφράζει συμπέρασμα
- ωστόσο: εκφράζει αντίθεση

B3.α

- ξοδεύεται / χαρακτηρίζεται
- παγκόσμια
- παραμορφώσεις / παραποιήσεις
- εντελώς
- ευημερία

B3.β

- ιδιωτικός
- αποχή
- επιβεβαιώνεται
- άγνοια
- ασυνεχής / διακεκομμένη

B4.α

- «αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής». → Η χρήση των εισαγωγικών δηλώνει την άποψη που διατυπώθηκε για τον Ντυνάν από ανθρώπους της εποχής του.
- «Ερυθρός Σταυρός» → Τίτλος παγκόσμιας ανθρωπιστικής οργάνωσης

B4.β

- Η «ανθρωπιά» είναι ένα νόμισμα
- η οικουμενική ψυχή
- ..... που ακτινοβολεί παντού

Γ.

- ✓ Φαινόμενα που αποδεικνύουν το έλλειμμα της ανθρωπιάς στην εποχή μας:

Η καθημερινή πραγματικότητα επιβεβαιώνει ότι διέρχεται κρίση.

- Κύριο μέλημα του ανθρώπου είναι το υλικό κέρδος· ο υλικός ευδαιμονισμός, η καταναλωτική μανία δεν αφήνουν περιθώρια ανθρωπιάς. Έχει ξεχάσει τις αναγκαιότητες της πολύπλευρης και πολυσύνθετης προσωπικότητάς του.
- Οι διαπροσωπικές σχέσεις έχουν μια υπολογιστική προσέγγιση, αποβλέπουν στο συμφέρον. Οι ηθικές αξίες διέρχονται κρίση. Επικρατούν η μοναξιά, η εσωστρέφεια, η απομόνωση, το άγχος και η αβεβαιότητα.

- Η τεχνολογία μεταβάλλει τον άνθρωπο σε εξάρτημα της: η ανισομερής ανάπτυξη του τεχνικού και ηθικό - πνευματικού πολιτισμού αλλοτρίωσε τον άνθρωπο που έχει μεταβληθεί σε απλή εξειδικευμένη παραγωγική μονάδα.
- Αποστασιοποίηση του ανθρώπου από το κοινωνικό και πολιτικό «γίνεσθαι».
- Η σύγχρονη τεχνολογική πρόοδος έκανε τον άνθρωπο εγωιστή και αδίστακτο, τον οδήγησε σε μέθη και σε υπερεκτίμηση των δυνατοτήτων του, δημιουργώντας του την ψευδαίσθηση ότι είναι παντοδύναμος, μ' αποτέλεσμα να ξεχάσει την εσωτερικότητά του, τη βαθιά ανθρώπινη ουσία του.
- Όξυνση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας.
- Παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κοινωνική δυσλειτουργία, πανανθρώπινα φαινόμενα αδικίας.
- Πολεμικές συγκρούσεις, δικτατορικά καθεστώτα, φαινόμενα καταπίεσης, εξαπάτησης.
- Διάνοιξη της ψαλίδας ανάμεσα σε ανεπτυγμένες και υπανάπτυκτες χώρες.
- Αλλοτρίωση προσωπικότητας, μοναξιά, νευρικές - ψυχολογικές διαταραχές, αδυναμία συμπιλίωσης με το εγώ και τους συνανθρώπους, επιθετικές τάσεις.
- Ληστρική εκμετάλλευση του φυσικού περιβάλλοντος.

✓ **Δραστηριότητες ατομικές και συλλογικές που αποσκοπούν στον περιορισμό του φαινομένου**

- Συνειδητοποίηση ότι το άτομο δεν επιζεί χωρίς το σύνολο και ότι η κοινωνική αρμονία οδηγεί σε ατομική πληρότητα, ενώ το αντίθετο δεν ισχύει. Εμβάθυνση στην άποψη ότι το άτομο και η κοινωνία βρίσκονται σε σχέση αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης· έτσι και το ατομικό συμφέρον συνδέεται στενά με το κοινωνικό, επομένως η προσφορά μας στο κοινωνικό σύνολο δηλώνει στην ουσία προσφορά προς τον εαυτό μας. Ο αγώνας άλλωστε για πανανθρώπινα δικαιώματα, όπως ελευθερία, ειρήνη, δικαιοσύνη, ευημερία, σημαίνει στην ουσία αγώνας για ατομικά αγαθά, αφού μόνο σ' ένα τέτοιο κλίμα μπορεί να προοδεύσει ουσιαστικά το άτομο.

Οικογένεια

- Η οικογένεια που πρέπει να διαδραματίσει ηθικοπλαστικό ρόλο στο θέμα της διαπαιδαγώγησης των παιδιών.

Πιο συγκεκριμένα

- Η μεταλαμπάδευση της αξίας της αλληλεγγύης στα παιδιά από τους γονείς μεταδίδοντάς τους τις αρχές του εθελοντισμού με το προσωπικό παράδειγμα

Σχολείο

- Η παιδεία, εάν οδηγεί στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας του ατόμου και προωθεί την ιδέα της ισόρροπης ανάπτυξης τεχνικού και πνευματικού πολιτισμού, ώστε ο άνθρωπος να ολοκληρωθεί.

Πιο συγκεκριμένα

- Η προώθηση του εθελοντισμού στα σχολεία με τη συνεργασία αρμόδιων οργανισμών πραγματοποιώντας, για παράδειγμα, στο πλαίσιο σχολικών εκδρομών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων επισκέψεις είτε των παιδιών στους οργανισμούς αυτούς, όπου θα μαθαίνουν από κοντά πώς λειτουργούν και πώς μπορεί ο καθένας να συνεισφέρει, είτε εκπροσώπων των οργανισμών στα σχολεία, για να μιλούν για την προσωπική τους εμπειρία. Οι μαθητικές κοινότητες, λοιπόν, μπορούν να κινητοποιηθούν άμεσα για ανιδιοτελή προσφορά στο κοινωνικό σύνολο, στον άνθρωπο και στη φύση (προσφορά ρουχισμού, συγκέντρωση χρημάτων, πρωτοβουλίες για δένδροφυτεύσεις και αναδασώσεις περιοχών, καθαρισμός παραλιών)

Πολιτεία

- Η σοβαρή και αξιόπιστη πολιτεία, που λειτουργεί με δημοκρατικές αρχές, στηρίζεται στους πολίτες και δε διστάζει καθημερινά να τους τονίζει ότι απαιτείται και η δική τους δραστηριοποίηση, εκτός των θεσμών, ανεξάρτητα από τις τυπικές διαδικασίες, ώστε να επιλυθούν αποτελεσματικά ορισμένα σύνθετα κοινωνικά προβλήματα. Αναφερόμαστε δηλαδή σε μια Πολιτεία που πείθει για την ποιότητα των στόχων της και παράλληλα αντιμάχεται την αδράνεια, τον εφησυχασμό, την κοινωνική αδιαφορία, τον ατομισμό. Παράλληλα, σημαντική κρίνεται η αναγνώριση και η επιβράβευση εθελοντών από την ίδια ως κίνητρο δραστηριοποίησης.

ΜΜΕ

- Η προβολή της αξίας του εθελοντισμού από τους φορείς παιδείας, και κυρίως η υπενθύμισή της από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με τη βοήθεια διαφημιστικών μηνυμάτων και προβολή υγιών προτύπων ευαισθητοποιώντας και πληροφορώντας τους πολίτες με καμπάνιες και ενημερωτικές εκπομπές για τις εθελοντικές οργανώσεις καθώς και για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να συμμετέχουν.

Τέχνη

- Η τέχνη να γίνει σημείο επαφής, ουσιαστικής προσέγγισης και επικοινωνίας των ανθρώπων.
- Η νεολαία να φανεί περισσότερο δυναμική και ριζοσπαστική, επιδιώκοντας γνήσιες σχέσεις επικοινωνίας.